

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 227.362 van 13 mei 2014
in de zaak A. 210.415/X-15.605.**

In zake : Chris DE GANCK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Michiel Deweirdt
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Doorniksewijk 66
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIERAAD VAN VLAAMS-
BRABANT

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 11 oktober 2013, strekt tot de cassatie van het “arrest A/2013/0525 van 3 september 2013 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen waarbij het verzoek tot vernietiging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 12 juli 2012 ontvankelijk doch ongegrond wordt verklaard”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 10.004 van 22 oktober 2013.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 april 2014.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Michiel Deweydt, die verschijnt voor verzoeker, en Johan Guillemin, diensthoofd van de juridische dienst, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van den Broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Het bestreden arrest wijst het beroep van verzoeker tot vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van de verwerende partij van 12 juli 2012 als ongegrond af.

4. Met het voor de RvVb bestreden besluit van 12 juli 2012 weigert de verwerende partij een stedenbouwkundige vergunning te verlenen aan verzoeker voor het vervangen van “de open hangaars naast de woning” in agrarisch gebied.

IV. Regelmatigheid van de procedure

5. Verzoeker heeft een procedurestuk met de titel “memorie van wederantwoord” ingediend op 28 februari 2014. Het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State’ (hierna: cassatieprocedurebesluit) voorziet na de kennisgeving van het auditorsverslag niet in de mogelijkheid om een laatste memorie neer te leggen. Wanneer de auditeur concludeert tot de verwerping van het cassatieberoep moet verzoeker luidens artikel 18, § 1, van het cassatieprocedurebesluit, op straffe van de toewijzing van de afstand van geding, “vragen dat de procedure wordt voortgezet teneinde te worden gehoord”. Het voormelde procedurestuk wordt alleen in aanmerking genomen in zoverre wordt gevraagd de procedure voort te zetten om gehoord te worden.

V. Onderzoek van de cassatiemiddelen

Eerste middel

Standpunt van verzoeker

6. Verzoeker voert de schending aan van artikel 4.4.11 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) en artikel 149 van de Grondwet (GW).

Verzoeker betoogt dat het bestreden arrest nalaat de interpretatie of omschrijving van het begrip “architecturaal karakter” te bepalen waardoor “duidelijk zou zijn wat de beleidsruimte is van de vergunningverlenende overheid”. De RvVb neemt hierdoor “onterecht geen standpunt in omtrent het feit of het principe van het behoud van [het] architecturaal karakter inhoudt dat een omvorming van een zogenaamde open loods naar een gesloten gebouw onmogelijk zou zijn”. De RvVb “houdt geen rekening met de bestaande rechtspraak omtrent dit punt en motiveert aldus haar arrest niet, minstens onvoldoende”. Het arrest aanvaardt “dat een feitelijke, niet

oorspronkelijke eigenschap van een constructie, die niet architecturaal van aard is en zelfs niet vergunningsplichtig [...], [een] voldoende reden [is] om een vergunning te weigeren”.

Verzoeker licht in de memorie van wederantwoord toe dat de RvVb diende na te gaan of de verwerende partij “een correcte invulling en interpretatie gaf aan artikel 4.4.11 VCRO”. De RvVb sloot zich aan bij de stelling van de verwerende partij dat het architecturaal karakter niet wordt behouden wanneer een “(deels) open constructie wordt gewijzigd naar een volledig gesloten constructie” waardoor de RvVb “onterecht een zeer enge interpretatie toe[laat] van artikel 4.4.11 VCRO”. Deze beoordeling van de verwerende partij “was aldus weldegelijk onjuist of kennelijk onredelijk”. De bijzondere motiveringsplicht “die ter zake voortvloeit uit artikel 4.4.11 VCRO, vereist dat uit de bestreden beslissing onmiskenbaar kan worden afgeleid waarom, [...], de verwerende partij van mening is dat het ontwerp het architecturaal karakter van de te herbouwen woning of constructie behoudt”.

Artikel 4.4.11 VCRO definieert niet “het behoud van het ‘architecturaal karakter’”. Uit de parlementaire voorbereiding kan indicatief worden afgeleid dat “[d]e voor de streek kenmerkende bouwtypologie moet behouden blijven, zonder vernieuwende of waardevolle architecturale creaties uit te sluiten. [...], op voorwaarde [...] dat het oorspronkelijke architecturale type van de woning of de constructie herkenbaar blijft”. Rechtspraak van de RvVb “laat zelfs expliciet modernere architectuur toe”. De verwerende partij verwacht “de herkenbaarheid van de typologie met het behoud van het bestaande uitzicht”. De RvVb “gaat onterecht niet in op dit verschil” terwijl in casu “de bestaande typologie [...] integraal [wordt] behouden, [...], met name, een balkvormige, eenvoudige constructie, onder een eenvoudig hellend dak”. De definitie van het architecturale karakter is “niet het loutere, subjectieve en momentane uitzicht van een gebouw”. Een sterk verouderde en gedegradeerde toestand is geen architecturale typologie omdat het niets zegt over vorm en verhoudingen. Het behoud van het architecturale karakter behelst “de vraag of de nieuwe of

gerenoveerde constructie niet afwijkt van de kenmerkende verschijningsvorm van de streek, of [van] de ruimtelijke context”.

De verwerende partij heeft “de omgeving en de bestaande woning niet in overweging genomen bij de beoordeling van het architecturale karakter” en “dit element bij het ingeroepen middel werd door de [RvVb] niet onderzocht of in overweging genomen”.

“De nieuwe of gerenoveerde constructie sluit aan bij de bestaande nieuwe en vergunde woning” terwijl “het huidige uitzicht, materiaalgebruik en bouwwijze van de bestaande, oude gebouwen niet de courante wijze is, eigen aan de streek” en “integendeel de vernieuwde en verbouwde gebouwen na de aangevraagde werken wel integraal, zowel qua vormgeving, uitzicht en materiaalgebruik de courante bouwwijze van de streek zouden volgen”.

Beoordeling

7. Artikel 4.4.11 VCRO bepaalt dat bij de afgifte van een vergunning op grond van de basisrechten voor zonevrije constructies de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening vermeld in artikel 4.3, § 1, eerste lid, 1°, VCRO onverkort geldt. Deze toetsing gaat in het bijzonder na of het architecturaal karakter van de verbouwde, herbouwde, uitgebreide of herstelde constructies behouden blijven.

Deze voorwaarde houdt in dat de “constructie dient aan te sluiten bij de typologie van de constructies in de betrokken streek” en dat “de oorspronkelijke architecturale type-indeling van de constructies [...] herkenbaar [dient] te blijven” (Memorie van Toelichting, VI. Parl. 2008-2009, nr. 2011/1, 156).

8. Het middel gaat terug op de beoordeling door de RvVb van het derde middel van verzoeker waarin hij “het weigeringsmotief in de bestreden

beslissing dat het architecturaal karakter van het bijgebouw gelegen naast de woning niet wordt behouden, hetgeen [in strijd] is met artikel 4.1.11 VCRO”, bekritiseert.

9. Als administratieve cassatierechter mag de Raad van State niet in tweede instantie de feitelijke beoordeling van de RvVb overdoen maar mag hij enkel nagaan of het hem voorgelegde arrest overeenkomstig de wet is genomen. Luidens artikel 14, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State treedt de afdeling bestuursrechtspraak in geval van cassatieberoep “niet in de beoordeling van de zaak zelf”. In zoverre het middel de beoordeling in feite van de gegevens van de zaak door de RvVb bekritiseert is het onontvankelijk.

10. De RvVb verwerpt het derde middel van verzoeker op volgende gronden:

- uit artikel 4.4.11 VCRO en de parlementaire voorbereiding “volgt dat een vergunningverlenende overheid bij een aanvraag tot herbouwen van een zonevreemde constructie een specifiek aspect van [de] goede ruimtelijke ordening moet beoordelen en de vergunning kan weigeren op grond van de vaststelling dat het gevraagde niet aansluit bij de typologie van de constructies in de betrokken streek en/of omdat de oorspronkelijke architecturale type-indeling niet herkenbaar blijft”;
- het komt de RvVb niet toe zijn beoordeling van de eisen van een goede ruimtelijke ordening in de plaats te stellen van die van de bevoegde administratieve overheid; de RvVb komt enkel een wettigheidstoezicht toe;
- uit de aangehaalde overwegingen in de bestreden beslissing “blijkt dat de verwerende partij tot de vaststelling komt dat het architecturale type van de oorspronkelijke bebouwing niet wordt behouden, omdat een (deels) open constructie wordt gewijzigd naar een volledig gesloten constructie”;
- verzoeker “toont niet aan dat de aangehaalde beoordeling door de verwerende partij onjuist of kennelijk onredelijk zou zijn” en “het is niet kennelijk onredelijk om een wijziging van een open naar [een] gesloten constructie te beoordelen als het niet behouden van het oorspronkelijke architecturale type in de zin van artikel 4.4.11 VCRO”; verzoeker “toont ook niet aan dat de oorspronkelijke

constructie niet zou kunnen beschouwd worden als een open constructie”; verzoeker “brengt geen enkel stuk bij dat tot de conclusie zou moeten leiden dat de verwerende partij op dat punt foutief geoordeeld heeft”; de zienswijze van verzoeker “dat het oorspronkelijk[e] gebouw architecturaal niet waardevol zou zijn, dat het nieuwe ontwerp een meer waardevolle creatie zou zijn, doet geen afbreuk aan de voorgaande conclusie. Artikel 4.4.11 VCRO staat immers niet in functie van het al dan niet beschermingswaardig zijn van bestaande architectuur, maar in functie van het behoud van het karakter van de bestaande architectuur”.

11. Het arrest is in zoverre het derde middel van verzoeker wordt verworpen, met redenen omkleed. In zoverre de schending van artikel 149 GW wordt aangevoerd, is het middel niet gegrond.

12. Door aldus te beslissen schendt de RvVb artikel 4.4.11 VCRO niet.

13. Het middel wordt verworpen.

Tweede middel

Standpunt van verzoeker

14. Verzoeker voert de schending aan van artikel 149 GW en artikel 6 EVRM.

Verzoeker betoogt dat de RvVb door het tweede onderdeel van zijn tweede middel “omtrent ‘de residentialisering’ onontvankelijk” te verklaren “aangezien dit een overtoellig, bijkomend motief was” van de verwerende partij, zijn “in het verzoekschrift en de toelichtende memorie [...] aangevoerde grief” niet beantwoordt “hetgeen strijdig is met artikel 149 van de Grondwet”.

Zijn middel “met betrekking tot de ‘residentialisering’ is geenszins een overtuigend motief, aangezien deze deel uitmaakte van de bespreking en toepassing van de artikelen 4.4.16 VCRO en artikel 4.4.18 VCRO”.

Beoordeling

15. Het middel gaat terug op de beoordeling door de RvVb van het tweede onderdeel van het tweede middel van verzoeker waarin hij “het motief in de bestreden beslissing dat de aanvraag leidt tot een te grote residentialisering” bekritiseert.

16. Als administratieve cassatierechter mag de Raad van State niet in tweede instantie de feitelijke beoordeling van de RvVb overdoen maar mag hij enkel nagaan of het hem voorgelegde arrest overeenkomstig de wet is genomen. Luidens artikel 14, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State treedt de afdeling bestuursrechtspraak in geval van cassatieberoep “niet in de beoordeling van de zaak zelf”. In zoverre het middel de beoordeling in feite van de gegevens van de zaak door de RvVb bekritiseert is het onontvankelijk.

17. De RvVb verklaart het tweede onderdeel van het tweede middel van verzoeker onontvankelijk na de ongegrondverklaring van het eerste middel, van het eerste onderdeel van het tweede middel en van het derde middel van verzoeker.

18. De RvVb verwierpt het tweede onderdeel van het tweede middel van verzoeker op volgende gronden:

- “[u]it de bespreking in de vorige randnummers is gebleken dat de verzoekende partij er niet in slaagt de onwettigheid aan te tonen van de overweging in de bestreden beslissing dat voor zover de aanvraag betrekking heeft op het bijgebouw naast de woning, de aanvraag strijdig is met artikel 4.4.11 VCRO”;
- “[o]nder het derde randnummer is reeds vastgesteld dat de vaststelling in een vergunningsbeslissing dat het aangevraagde onder deze regeling valt, maar er niet aan voldoet, volstaat om een vergunning voor de aanvraag te weigeren”;

- de kritiek van verzoeker onder het tweede onderdeel van het tweede middel betreft aldus kritiek op een overtollig, bijkomend motief, die, zelfs indien die kritiek gegrond zou zijn, niet kan leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

19. Het arrest is in zoverre het tweede onderdeel van het tweede middel van verzoeker wordt verworpen, met redenen omkleed. In zoverre de schending van artikel 149 GW en artikel 6 EVRM wordt aangevoerd, wordt het middel bijgevolg verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertien mei 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust